



Børne- og Ungdomsforvaltningen
Oktober 2020

Indhold

1. Introduktion.....	2
2. Besvarelser fra forældre, der <i>ikke</i> har anvendt feriepasning	3
3. Besvarelser fra forældre, der HAR anvendt feriepasning.....	5
4. Besvarelser fra de pædagogiske ledere.....	10
5. Besvarelser fra ALLE forældre og ledere på spørgsmålet: <i>Skal feriepasningsugerne fastlægges, eller skal institutionen selv bestemme?</i>	11

1. Introduktion

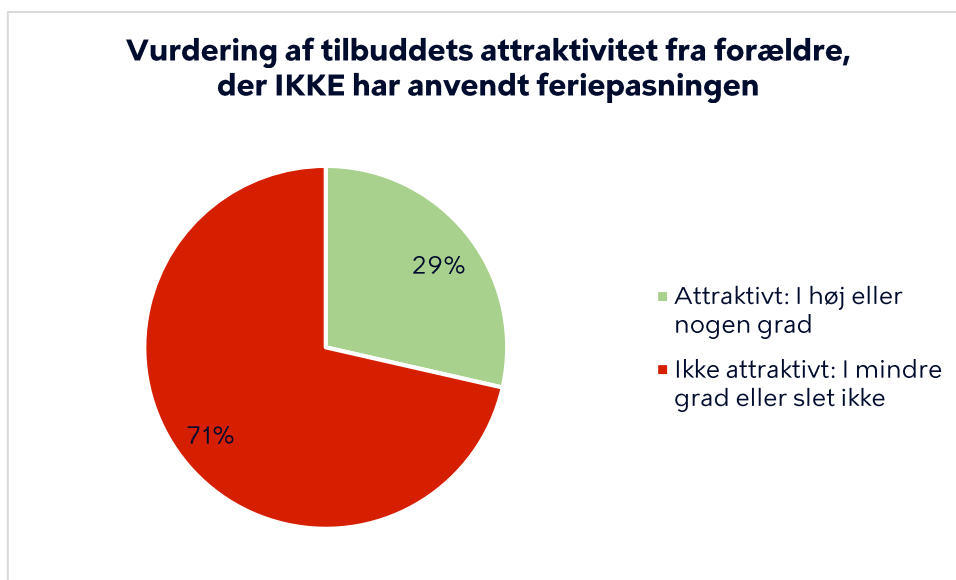
Undersøgelsen er baseret på 301 forældrebesvarelser, hvoraf 117 (39%) har anvendt feriepasningen og 189 (61%) ikke har anvendt feriepasningen, samt 7 besvarelser fra pædagogiske ledere, der har afholdt feriepasning.

Undersøgelsen sætter både fokus på de forældre, der har valgt at gøre brug af sommerferiepasningen, og de forældre, der af den ene eller den anden grund har fravalgt at gøre brug af tilbuddet. Afsnittene nedenfor er struktureret derefter, så der sættes fokus på de to grupper hver især. Ledernes perspektiver er ligeledes beskrevet i et afsnit for sig selv, og til sidst samles der op på forældrenes og ledernes holdning til, hvorvidt feriepasning skal afvikles i de samme uger eller ej,

2. Besvarelser fra forældre, der *ikke* har anvendt feriepasning

I de følgende afsnit belyses feriepasningen gennem et forældreperspektiv fra de 189 forældre (61% af besvarelserne), hvis børn ikke har deltaget i feriepasning 2020. Blandt de forældre, der *ikke* har anvendt feriepasningen i 2020, kan der overordnet fremhæves følgende:

- 7 ud af 10 svarer, at de i mindre grad eller slet ikke synes, at tilbuddet er attraktivt.
- Den altovervejende vurdering hos denne forældregruppe er, at ordningen ikke er lavet med barnets trivsel for øje og derfor ikke er en reel pasningsmulighed.
- Hvis denne forældregruppe skulle anvende feriepasning, skulle det ske i barnets egen institution med en af barnets primære pædagoger. Det er ifølge dem den vigtigste måde at skabe et trygt pasningstilbud.



3.1 De primære årsager til ikke at bruge feriepasning

Forældrene, der ikke har benyttet feriepasningsordningen, er meget enige om årsagen hertil. De bedømmer, at de ukendte rammer i en fremmed institution med fremmede voksne og børn skaber en utryghed, der vil være usundt for deres barn.

"Det er utrygt for børnene at skulle hen i en ny institution med fremmede voksne, børn og rutiner. Jeg synes simpelthen ikke, det er i barnets tarv." (Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

Det er særligt utrygheden fra både barnets og forældrenes side i at lade barnet være med fremmede voksne, som understreges. Forældrene får at vide, at der vil være en "kendt voksen" for barnet i den institution, der udpeges til feriepasningen, men hvis den kendte voksne ikke tilhører en af barnets primære pædagoger, vurderer forældrene ikke, at det er acceptabelt.

"Jeg er med på, at man sender et par "kendte voksne" med, men der er ingen garanti for, at disse voksne er dem, som min søn har sin primære gang med. Det kan i princippet bare være en vikar, som han har set nogle gange, da der ikke er nogen klar definition på, hvad en "kendt voksen" er, og dette derfor er op til den enkelte institution at definere". (Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

Nogle af forældrene beskriver direkte feriepasningen som en spareøvelse uden blik for, hvad der er bedst for børnene eller til gavn for forældrene.

"Der er ikke taget hensyn til børnenes trivsel. Små børn skal ikke væk fra deres nære miljø og sættes i nye og midlertidige rammer." (Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

"Som det er nu, finder jeg det hverken attraktivt for børn eller forældre og kan egentlig ikke se, hvem det gavner andet end kommunen, som sparer penge på denne måde." (Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

Flere forældre oplever derfor ikke feriepasningen som en reel mulighed, men som en nødpasning, der kun benyttes som en sidste udvej.

"Jeg har gjort alt for, at mit barn ikke skal bruge feriepasning, da det er et meget uattraktivt tilbud." (Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

Denne oplevelse underbygges af, at nogle institutioner også selv betegner det som nødpasning. Dette kan være med til at skabe et billede af, at feriepasning kun er et tilbud, som man bruger i nød og ikke et reelt tilbud, som det faktisk er.

"I kalder det i spørgeskemaet feriepasningsordning. Børnehaverne kalder det nødpasning. Det indikerer, at I som kommune ikke er helt i tråd med pædagogernes opfattelse af ferieperioden." (Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

3.2 Ændringer i ordningen, der kan gøre tilbuddet mere attraktivt for denne forældregruppe

Flere forældre svarer, at de ønsker, at feriepasning genindføres i egen institution med egne pædagoger, da de forventer, at det fremmede miljø kan have negativ påvirkning på deres barns trivsel.

"(Hvis jeg skal benytte tilbuddet) så skal det være i vores egen institution. Vi tror ikke på, det er muligt at lave en ordentlig og forsvarlig pasning, når institutioner samles. Der er for mange børn, ukendte omgivelser, pædagoger der ikke er på hjemmebane osv. Vi mener ikke, det er et godt og forsvarligt pasningstilbud, når institutionerne sammenlægges." (Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

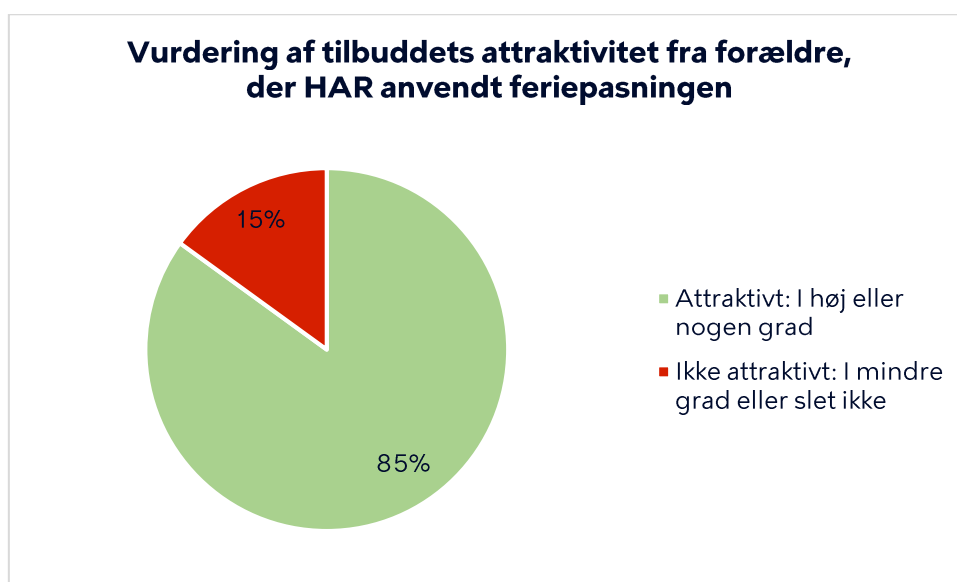
Flere svarer desuden, at information om feriepasning skal være bedre og komme i bedre tid. Det kræver gennemsigtighed, hvis forældrene skal føle, at feriepasning er et tilbud, de trygt kan vælge. Ugenumre som feriepasningen vil forgå i, information om pædagogerne, hvilke institutioner, der deltager, stuestørrelse, aktiviteter, forplejning etc. Dette skal desuden være på plads og beskrevet, før forældrene skal melde ind, om de vil benytte årets feriepasningstilbud.

"(Jeg ville benytte tilbuddet, hvis) der var kendt personale alle dage. Og hvis ordningen var præcist beskrevet, inden man skal melde, om man vil benytte feriepasningsordningen." (Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

3. Besvarelser fra forældre, der HAR anvendt feriepasning

I de følgende afsnit belyses feriepasningen ud fra et forældreperspektiv fra de 117 forældre (39%), hvis børn *har* deltaget i feriepasning 2020. Blandt de forældre, der har anvendt feriepasningen i 2020, kan der overordnet fremhæves følgende:

- 9 ud af 10 svarer, at de i høj eller nogen grad er tilfredse med tilbuddet.
- Forældrene oplever stor tilfredshed uanset, om feriepasningen har foregået på egen eller anden institution.
- Tre parametre er særligt vigtige for at skabe tryghed: Kendte voksne, kendte rammer og kendte rutiner. Denne forældregruppe oplever, at tilbuddet er trygt, selvom alle tre parametre ikke er opfyldt på én gang.
- Der er forskel på, hvilken kvalitet denne forældregruppe har oplevet, at tilbuddet har haft – lige fra et bedre tilbud end de har resten af året og til et tilbud, som de ikke vil bruge igen.



4.1 Tilfredshedsvurdering fra dem, der har benyttet feriepasningen

89,7% af forældrene, der har anvendt ordningen, svarer, at de i høj grad eller nogen grad har været tilfredse.

I hvilken grad har du været tilfreds med feriepasningsordningen?	
I høj grad	53,8%
I nogen grad	35,9%
I mindre grad	9,4%
Slet ikke	0,9%

Dette billede er gældende både for forældre, hvor feriepasningen er foregået i egen og i anden institution.

Halvdelen af de forældre, der har anvendt feriepasningen, har haft feriepasning i deres barns **egen** institution. 93% fra denne gruppe svarer, at de i høj grad eller nogen grad har været tilfredse.

85% af de forældre, hvis barn har haft feriepasning i **anden** institution, svarer, at de i høj grad eller nogen grad har været tilfredse.

Tilfredshed med feriepasning	Forældre, der har anvendt feriepasning, hvor feriepasning har været i <i>egen</i> institution	Forældre, der har anvendt feriepasning, hvor feriepasning har været i <i>anden</i> institution
I høj grad	54%	50%
I nogen grad	39%	35%
I mindre grad	7%	13%
Slet ikke	0%	2%

4.2 De vigtigste parametre for, at feriepasning opleves som et attraktivt tilbud – ifølge dem, der har benyttet tilbuddet

Det absolut vigtigste for alle forældre, der er med i undersøgelsen, er, at deres barn oplever at være tryk. De forældre, der har benyttet tilbuddet, mener, at det primært sker gennem personale, som barnet kender godt i forvejen, men at trykhed også kan findes i kendte fysiske rammer og kendte rutiner. De tre faktorer kan opveje hinanden. Hvis feriepasningen foregår i kendte fysiske rammer på barnets egen institution og stue, så er graden af, hvor godt barnet i forvejen kender de voksne, mindre essentiel. Hvis feriepasningen derimod foregår i en fremmed institution, er det vigtigt, at barnet i forvejen har en relation til en eller flere af de voksne.

"(Det vigtigste for mig er) at mit barn kender pædagogerne, så han føler sig tryk, når/hvis feriepasning er et andet sted end normalt. At der er de samme rutiner - så vidt muligt - som normalt." (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

"(Det vigtigste for mig er) at der er velkendte pædagoger til stede de fleste dage, og at dagligdagen foregår nogenlunde som i den normale institution." (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

"Vante rammer er vigtigt - især når en stor del af det faste personale også er væk." (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

Af de forældre, der har anvendt feriepasningen, har ca. halvdelen haft feriepasning i deres barns egen institution. For en del af disse forældre har netop dette faktum været afgørende for dem. Og de angiver, at de næppe havde benyttet tilbuddet, hvis det havde været i en anden institution.

"For at feriepasningen er et godt tilbud og kører godt både for børn/forældre og pædagogerne, skal det helst være på barnets EGEN institution. Ellers skader det desværre mere, end det gavner. Barnet bliver utryk og ked af det pga. det nye sted og nye mennesker/omgivelser. Især for det lille barn, der går i vuggestuen. Det er en ny lang indkøring både under fællespasningen på en anden institution og efterfølgende, når barnet skal tilbage i egen institution." (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

Andre er åbne over for, at det er i en anden institution, hvis der følger kendt personale med (se afsnit 4.4).

4.3 Forældrenes erfaringer med at have anvendt feriepasning 2020

Den gennemgående oplevelse blandt de forældre, der har anvendt tilbuddet om feriepasning, er, at feriepasningen har fungeret tilfredsstillende. I den ene ende af spektret er der forældre, som er meget positive og har oplevet, at deres børn har trivedes i nye, spændende omgivelser med spændende aktiviteter. Der har været god tid til det pædagogiske arbejde, der har givet deres barn sunde erfaringer med at danne nye relationer til børn og voksne. Her bliver feriepasningen omtalt som et spændende afbræk fra hverdagen – som en ferie-/sommerbørnehave, som børnene ser frem til.

“Vores børn har været mega begejstrede for feriebørnehaven, som det hedder hos os. Faktisk taler vi hele året om, hvor god feriebørnehaven er, med nye ansigter, gode udflugter, en anden legeplads osv.” (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

“Der bliver skabt en slags ferielejrstemning omkring dagene og de ting, der bliver lavet på dagene, mens det pædagogiske arbejde stadig bliver taget alvorligt. Vi oplever, at pædagogerne er gode til at lave fællesopgaver til børnene, så de hurtigt finder sig en legekammerat eller to blandt de nye ansigter, og at maden ligeledes bliver betragtet som en vigtig del af det sociale.” (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

I den anden ende af spektret er der forældre, som har oplevet, at deres barn har været utryk i ukendte rammer og har grædt så meget, at de har måtte hente hjem igen. De oplever ikke feriepasningen som en reel pasningsmulighed for dem næste år.

“Jeg har afleveret mit barn på 1 år og 3 år i et fremmed hus hos søde pædagoger fra en anden stue. Den ene af dagene måtte jeg tage den lille med hjem igen, fordi han græd så voldsomt, at han kastede op. Og den store gav udtryk for, at han bare ville tilbage i sin egen børnehaven.” (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

“Vores børn reagerede kraftigt - så kraftigt, at vi valgte at sløjfe de sidste tre dage i deres sidste uge i fællespasningen og blive hjemme og 'arbejde hjemmefra', hvilket jo ikke er tilfredsstillende for arbejdsgiver. Vi bruger den stensikkert ikke til næste år - så hyrer vi hellere en ung pige til hjemmepasning.” (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

De fleste forældre ligger et sted midt i mellem. Den generelle erfaring er, at nye omgivelser kan være spændende, hvis der følger nogle kendte voksne med (se afsnit 4.4).

“Det gik rigtig fint og spændene at være et nyt sted. Dejligt, at der var nogle, som vi kendte.” (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

“Børnene trives i nyt miljø med velkendte ansigter.” (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

En succesfortælling fra en forælder til et barn, der var i feriepasning i anden institution

"Den fordybelse, ro, samvær, ture i nær og fjernmiljø - wauw! Der var for en gangs skyld tid til at tale med de voksne og høre om dagen, men også helt personligt, hvordan det går med ens eget barn. Alt det hverdagen ikke tillader. SÅ RART! Børn og voksne kom tydeligt meget tættere på hinanden, også selvom det ikke alle uger var "eget" personale. Det var faktisk underordnet, fordi der var tid og ro til at tage sig af det enkelte barn og relationer blev skabt på rekordtid - både voksne/børn imellem, men også børnene skabte nye venskaber både fra egen institution men også med den anden institution.

Min datter var startet i vuggestue en måned forinden, og ingen af hendes faste voksne var der i uge to og tre. Men netop fordi der var tid og ro, lærte hun hurtigt at knytte nye bånd og få tillid til nye voksne. Og personalet var imponerende gode til at give sig tid til at lære andre børn end deres egne at kende, og man kunne mærke deres iver - også for at gøre ugerne til noget lidt ud over det sædvanlige. Ture, aktiviteter, tale med forældre, men vigtigst af alt totalt nærvær og tilstedeværelse med børnene.

Der blev talt om at lave besøgsdage i hinandens institutioner fremover. Det støtter jeg 100%. Børnene blev så gode til at skabe nye relationer og både være inviterende (for dem på hjemmebane) men også turde bevæge sig ud på ukendt grund (for os der kom på besøg i anden institution). Når de starter skole, skal de kunne rumme forandringer hele tiden. Jeg synes, det her er en rigtig god lille øvelse for børn og voksne (forældre) i at lære ikke at være bange for nye ting, børn, voksne, hverdag mv. og kunne se det spændende i det fremmede og nye.

Men det har kun været så positivt, fordi personalet, der var til stede i de tre uger, var så eminent gode, som de var! Tusind tak til jer!"

4.4 Forældrenes oplevelse af, om en "kendt voksen" var til stede

De kvantitative besvarelser viser, at 67,5% af forældrene svarer, at der var en kendt voksen til stede alle dage.

Har du oplevet, at der har været en kendt voksen til stede i løbet af feriepasningen?	
Ja, alle dage	67,5%
Nogle af dagene	30,7 %
Nej, ingen af dagene	1,7%

De forældre, der IKKE anvender feriepasningen, forstår en "kendt voksen" som en af barnets primære voksne. De forældre, der HAR benyttet feriepasningsordningen, mener ikke, at den kendte voksen behøver at være barnets primærvoksen, men meget gerne en fra barnets stue. Det gælder både, hvis feriepasningen foregår i egen eller anden institution.

"At mit barn har mindst én voksen fra deres stue, samt at de kan være på egen stue. Det andet er alt for utrygt især for børn i vuggestuen. Jeg havde et barn, der i 14 dage græd så meget, at hun skulle hentes." (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

En mindre gruppe forældre vurderer, at deres barn vil finde tryghed nok i, at den "kendte voksne" er en fra barnets egen institution, men ikke nødvendigvis fra egen stue.

"Vi synes, det er vigtig med mindst en fra den institution, som børnene går i normalt. At de kender nogen." (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

4.5 Indholdet i feriepasningen

Ud over rammerne (personalet og institution), så har feriepasningens indhold selvfølgelig også en betydning. Forældrene pointerer, at et godt feriepasningstilbud kræver, at standarden fra hverdagen opretholdes i forhold til aktiviteter. De skal foregå både inde og ude, morgenmads- og frokostordning skal opretholdes, og der skal være ture ud af huset. Nogle forældre forventer, at der i feriepasningen vil være god tid til andre ting end i hverdagen med nærvær og aktiviteter, der er ud over det sædvanlige.

"Udnyttelse af oftest bedre normering til anderledes oplevelser end den almindelige hverdag kan tilbyde - f.eks. aktiviteter én til én, eller tæt på, større samkvem barn/voksen imellem. Gode fysiske rammer og mulighed for ture i nær og fjernmiljø, igen, udnyt mulighederne som en almindelig hverdag ikke kan tilbyde." (Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

I forhold til praktiske ting ønsker forældrene, at feriepasningen har samme åbningstider som i hverdagen, og at institutionen ligger i kort eller samme afstand fra hjemmet, hvis man skal i en fremmed institution.

4. Besvarelser fra de pædagogiske ledere

Syv pædagogiske ledere har besvaret spørgeskemaet om deres erfaringer med feriepasning 2020. Alle syv pædagogiske ledere vurderer, at feriepasningen er forløbet godt. De beskriver, at de trak på mange af erfaringerne fra feriepasning 2019; der var styr på forløbet, alle børnene mødte kendte voksne, og der var fine aktiviteter i løbet af dagen.

Hvordan vil du som leder vurdere, at feriepasningen er forløbet?	
Godt	100% (7)
Overvejende godt	0%
Overvejende dårligt	0%
Dårligt	0%

5.1 De pædagogiske lederes vigtigste erfaringer

De pædagogiske ledere fremhæver i deres besvarelser, at god forældrekommunikation og tydelige rammer for personalet er vigtige parametre for et godt feriepasningsforløb.

"Skab så meget genkendelighed år for år som muligt, så vi ikke skal opfinde alt på ny. Skab tydelige rammer og forventninger til personalet, så de kan lykkes med opgaven. Flittig dialog med forældrene om pasningsbehov, og hvad tilbuddet rummer - herunder at det ikke nødvendigvis er en voksen fra egen stue, så forventningerne på forhånd er afstemt." (Pædagogisk leder)

Der er generel enighed om, at forældrene i god tid skal vide, hvilken institution feriepasningen bliver afholdt i, så de kan tilbagemelde, om de ønsker pasningen. Det er vigtigt, at forældrene ved, hvad tilbuddet rummer, og hvad de kan forvente. Det gør dem trygge ved og i forløbet.

Hvis feriepasningen ikke afholdes i egen institution, har der været gode erfaringer med et før-besøg i den institution, hvor feriepasningen skal afholdes. Rundvisning i institutionen, møde med personalet og mulighed for at stille spørgsmål til feriepasningens forløb. Dette skaber tryghed for både børnene og forældrene.

De pædagogiske ledere svarer alle, at de er lykkedes med at sikre en kendt voksen i feriepasningen. Her svarer en af de pædagogiske ledere, at *den kendte voksen ikke nødvendigvis er en fra barnets egen stue eller etage - men en fra egen afdeling som kender barnet*. Ser man på forældrenes besvarelser, skriver flere forældre, at det netop er vigtigt med en voksen, som barnet kender - gerne en fra egen stue.

Flere svarer, at planlægning af feriepasningen i år har været nemmere, da de har kunne trække på erfaringer og planlægning fra feriepasning 2019, men at COVID-19 har været en stor udfordring ift. planlægning, da institutionerne har haft meget travlt med Corona-relaterede opgaver.

5. Besvarelser fra ALLE forældre og ledere på spørgsmålet: *Skal feriepasningsugerne fastlægges, eller skal institutionen selv bestemme?*

Det har indtil nu været sådan, at institutionerne selv har kunne bestemme i hvilke uger, de afvikler feriepasning. I spørgeskemaet blev alle forældre og ledere spurgt, hvordan de ønsker, at dette fungerer fremadrettet. De fleste ledere og en stor del af forældrene (47,2%) ønsker, at institutionerne fortsat selv kan bestemme, hvilke uger de afholder feriepasning - evt. med inddragelse af forældrerådet/-bestyrelsen.

6.1 Ledernes besvarelser

Tabellen viser fordelingen af ledernes besvarelser:

Hvordan ønsker du, at dette fungerer fremadrettet?	
Institutionerne skal selv bestemme, hvilke uger de afholder feriepasning	57% (4)
Hverken eller	29% (2)
Feriepasningen skal fastlægges til de samme uger hvert år for alle institutioner	14% (1)

Nogle ledere kommenterer, at de ønsker at kunne lægge feriepasningen de sidste tre uger af juli, da der er færrest børn på dette tidspunkt. Hvilke ugenumre det er, ændrer sig fra år til år.

6.2 Forældrenes besvarelser

Tabellen viser fordelingen af forældrenes besvarelser:

Hvordan ønsker du, at dette fungerer fremadrettet?	
Institutionerne skal selv bestemme, hvilke uger de afholder feriepasning	47,2%
Feriepasningen skal fastlægges, så det er de samme uger hvert år i alle institutioner	19,3%
Det har jeg ingen holdning til	15,6%
Hverken eller	17,9%

Holdningen til, at institutionerne selv skal bestemme, hvilke uger de afholder feriepasning, kommer med begrundelser om, at fleksibilitet, tillid og lokal medbestemmelse giver de bedste løsninger.

"Det er bedre at holde beslutningen så tæt på de påvirkede som muligt ift. personalets ferieplanlægning, de ved hvilke uger vi brugere mest har behov etc."
(Forælder, der ikke har anvendt feriepasning)

"Jeg er meget ydmyg over den kærlighed og faglighed, der er i min søns institution - derfor vil jeg gerne give dem autonomi til at tilrettelægge som det måtte passe bedst."
(Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

En anden begrundelse for, at institutionerne selv skal planlægge ugerne, handler om at sikre koordinering af de faste pædagoger, så børnene, der deltager i ordningen, ser *velkendte ansigter* i hele perioden.

"Det er vigtigt, at den enkelte institution selv kan bestemme, hvornår de har ferie, fordi det er vigtigt, at de faste pædagoger indbyrdes kan få logistikken til at gå op, så der er velkendte ansigter til stede for alle de børn, der skal være på institutionen under ferien."
(Forælder, der HAR anvendt feriepasning)

Dem, der siger, at feriepasningen skal *fastlægges* til de samme uger hvert år i alle institutioner, siger det med begrundelsen, at man så kan planlægge sin ferie frem i tiden. Det gør det sværere ferieplanlægningsmæssigt, hvis institutionerne kan lægge ugerne forskelligt fra år til år. Hvis institutionerne selv skal planlægge, så kræver det, at ugerne bliver meldt ud i meget god tid – gerne 10 måneder i forvejen.

De forældre, der ikke oplever feriepasningen som et reelt tilbud for dem, pointerer også, at hvis alle institutioner i Københavns Kommune holder ferie i de samme uger, så bliver det svært for alle småbørnsforældre at kunne få lov af arbejdsgiver at afholde ferie i de samme uger.